

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה
לזכות ר' מאיר בן לאה

BITACHON WEEKLY

*This week's Bitachon Weekly has been
dedicated L'zecher Nishmas a Chashuva
Talmid of Novardok in Bialystok*

רבי יוחנן ב"ר מרדכי זאב ליביקר
(ר' יוחנן אוסטרובר - תלמיד נובהרדוק - ביאליסטאק)

כ"ח טבת תשס"ט

וזוגתו הצוה"צ מרת שרה בת ר' משה (רימנוב)

ב' אדר תשס"ט

תנצב"ה

by Rabbi Yehuda Mandel

בשלה

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

To receive Bitachon Weekly by email send a request
to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon
(718) 906 – 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
יטלא בת יהודה
אהרן בן יהודה אריה הכהן
טאבא בת ביילא
שרגא פייבל בן משה יוסף
גבריאאל בן פנחס
רחל בת נחמן
משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
חיה פערל בת ביילא

BITACHON WEEKLY

פרשת בשלח תשפ"ו

IN THIS ISSUE

- THE HUMAN'S *BITACHON* IN HASHEM CAUSES MIRACLES
- WHEN A PERSON FEELS BIG AND SECURE AND *CHASHUV*, THEN HE IS READY TO HELP OTHERS
- LEARN TO BE SELF-SUFFICIENT AND ALWAYS PUMP YOURSELF
- THE MORE YOU BELIEVE IN YOURSELF, THE BETTER YOU FUNCTION
- WHEN A MAN FALLS, HE IS WORSE THAN AN ANIMAL, SINCE MORE WAS EXPECTED FROM HIM
- WHEN BAD THINGS HAPPEN, WE TRY TO PLAY DOWN ANY NEGATIVES
- DON'T GET CARRIED AWAY BY BIG SHOTS AND *CHASHUVA* PEOPLE WHO ARE ALL ZERO COMPARED TO HASHEM
- A PERSON SHOULD BE COMPASSIONATE AND GIVING, JUST LIKE HASHEM
- GETTING CARRIED AWAY WITH FRUMKEIT CAN HURT OTHERS AND YOURSELF IN THE PROCESS
- THE ENTIRE WORLD IS ONE PIECE OF *RACHAMIM* AND EVEN THE WORST "*DIN*" AND MISFORTUNE REALLY HAS *RACHAMIM* BEHIND IT
- *RACHAMIM* CANNOT EXIST WITHOUT *DIN*
- THE REAL *BAAL CHESED* IS TOUGH
- THE BEGINNING OF *AVODAS HASHEM* IS RECOGNIZING YOUR GREATNESS
- I CAN'T TOLERATE THE FREEZING COLD - WHAT SHOULD I DO?
- *SHOVAVIM*: YOUR DESIRE TO IMPROVE MAY BE YOUR GREATEST *MA'ALA*
- STORIES OF NOVARDOK

פרשת בשלח

ויסע מלאך האלקים וילך מאחריהם ויסע עמוד
הענן ויעמד מאחריהם יד יי

The Human's Bitachon in Hashem Causes Miracles

RSRH Zatzal says¹ that the sea is not to retreat before a *Malach Elokim*, but before human beings putting their trust in Hashem. And he says the same thing in the previous *Passuk*², that it is the human being's great trust in Hashem, and *Moshe's* lifting his stick, which causes all the miracles!

*When you deal
with Hashem
and you work on
Bitachon, Nissim
are always
available*

ויאמינו בה' ובמשה עבדו אז ישר משה יד לא – טו א
**When A Person Feels Big and Secure
and Chashuv, Then He Is Ready to Help
Others**

The *Me'am Lo'ez* elaborates³ how especially the *Eirev Rav* didn't really trust *Moshe* until now. We can suggest that this is *M'ramez*

that the *Koach* of singing such a beautiful *Shira* comes after *Moshe* feels trusted and respected. Notice how just before *Moshe* embarked on his life's career to save people, it says: *Moshe "grew"* ויגדל משה ויצא אל אחיו ביא and he went out to his brothers. *Rashi* says⁴ that this doesn't mean just growing up. It means: *he became prominent*, since *Paroh* gave him a top position. And in the same *Passuk* it says: ויצא אל אחיו he went out to his brothers to feel their pain. As

soon as a person is big and secure and *Chashuv*, then he is ready to help others. ** Many people don't do much for the public since they lack self-esteem. Many times, they don't even know of their *Kochos*. And here, *Moshe* sings the most beautiful *Az Yashir* only after: ויאמינו בה' ובמשה עבדו they trusted

¹ פירוש הגאון מוהר"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה, עה"פ ויסע מלאך האלקים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם (יד יט) הים ייסוג, לא מפני מלאך האלקים, אלא מפני בני אנוש השמים מבטחם בה'.

² פירוש הגאון מוהר"ר שמשון בן הר"ר רפאל הירש זללה"ה, עה"פ ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו (יד טו) משה סבר שה' ישמיד את פרעה ואת חילו כפי שעתיד הוא להשמיד יום אחד את חיל סנחריב, מבלי שמשה עצמו או העם יעשו דבר. לכך באה התשובה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו, הוי אומר, הישועה אכן תלויה עדיין בעם. הצעד הראשון צריך לבוא מצדם. תחילה עליהם להראות שהם ראויים לישועה, על ידי שיוכיחו את בטחונם בה'. בטחון המביא לידי אומץ לב ולזריזות חסרת פחד במעשה. תחילה ילכו נא קדימה ויצעדו לתוך הים ללא חשש או דאגה, ורק אז יסלול ה' את דרך הישועה.

ושם עה"פ ואתה הרים את מטך (יד טז) לא אני לבדי אחולל את הישועה. העם גם הם צריכים לפעול את חלקם, על ידי אומץ לב המלווה בבטחון בה', ואתה כשלוחי, חייב לעשות את חלקך במטך, להעיד על טיבו של האירוע כמעשה ה'. ואני, לבסוף, אפעל לצור במיוחד את צורת האירוע, כך שהמצרים יעזו לבוא אחריו לתוך הים.

³ מעם לועז (שמות א, עמ' שכז, אות צא, עה"פ ויאמינו בה' ובמשה עבדו, יד לא) ויש מי שמסביר (ש"ך ומהר"ם אלשיך) שאין הכתוב מדבר בישראל, כי בודאי הם היו מאמינים מלכתחילה, כי תחילת ירדתם למצרים היתה לקיים את גזרת בין הבתרים, והם קיבלו במסורת מיעקב אבינו כי יהיו במצרים רד"ו שנה, כמ"ש רדו שמה, שמ"ה הם אותיות משה, שעתיד היה להיות גואלם. וזה שאמר כאן הכתוב ויאמינו בה' ובמשה עבדו זה מוסב על הערב רב שיצאו עם ישראל ממצרים, כי להם לא היתה כל הקדמה, אלא בראותם את ישראל במעלה זו הצטרפו אליהם ונתגייירו ומלו עצמם לאכול הפסח, אבל הם עדיין לא היו חזקים ביהדותם, כי במעט צער שהיה להם כבר התלוננו על משה "מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים", אבל עכשיו שראו הנס של קריעת ים סוף, התחילו להאמין בה' וכן במשה עבדו.

⁴ רש"י עה"פ ויגדל משה ויצא אל אחיו (ב יא) והלא כבר כתיב ויגדל הילד, אמר רבי יהודה ברבי אלעאי, הראשון לקומה והשני לגדולה, שמינהו פרעה על ביתו.

in Hashem and in His servant, *Moshe*. A person doesn't always get the recognition he deserves, or that he would enjoy. And even if he does get a high-class position, or people in general respect him, he still may need plenty of self-pumping up. **Always spend time reminding yourself of the great things you're done, and all the *Kochos* you have. This will make you accomplish much more.** ***

Learn To Be Self-Sufficient and Always Pump Yourself

I heard that if a person didn't like a *Dvar Torah* of R' Henoch Leibowitz *Zatzal*, he would say: יהללך זר ולא פיר. If others praising you, good. (משלי כז ב) But if not, (פיר) then let your own mouth do the job! (*Gr"a*⁵). You don't need other people's mouths always to build you up. Learn to be self-sufficient and always pump yourself; the more the better. And instead of *Anava P'sula* (misplaced humility), spend time thanking Hashem for making such an *Adam Gadol* as yourself. **** This is not a joke! The more you do these

Always appreciate and glorify yourself. You'll come out ahead

things, the more you *Shteig*. And remember to ignore all those criticisms (by others, or your self-made criticisms). They are usually the #1 *Yetzer Hara* of our *Dor* (unless they are constructive). ****

P.S. You may periodically need a major boost (especially on those rainy negative days, e.g., after some big *Bizayon*, or some gross mistake or *Aveira*, *Chas V'shalom*) and it is *K'dai* to spend a full hour recounting all the greatness that you possess. Make believe you were *Niftar*, and everyone is being *Maspid* you; especially all those many notorious exaggerators who turn everyone into a *Tzadik Yesod Olam* (and try to believe it). People who do this can actually live longer and happier (they don't need to die in order to finally hear something nice at their *Levaya* about themselves!!) *****

The More You Believe in Yourself, The Better You Function

R' Chaim Shmuelevitz *Zatzal* has a major *Yesod*⁶ from the story of *Yiftach*. *Yiftach*

⁵ מימרא מפורסם בשם הגר"א (ולא נודע מקורו). אבל עיקר יסוד הדברים כתוב כבר בגמרא (נדרים סב א) רבא רמי: כתיב (מ"א יח יב) וְעַבְדְּךָ יִרְאֶה אֶת ה' מִנְּעָרָיו, וְכָתִיב (משלי כז ב) יְהַלֵּלְךָ זָר וְלֹא פִיר? הא באתרא דידעי ליה, הא באתרא דלא ידעי ליה.

ועיקר הפשט בהפסוק כתוב כבר בספר הזהר (חלק ג, דף קצב ב) בספרא דחכמתא דשלמה מלכא הכי אמר, תלת סימנין אינון, סימן לעבירה, ירקון. סימן לשטות, מלין, סימן דלא ידע כלום, שבוחי וכו' (תרגום: בספר חכמת שלמה המלך כן אמר: שלשה סימנים הם; סימן לעברה - ירקון. סימן לשטות - דברים. סימן שלא ידע כלום - שבחים) והא כתיב (משלי כז ב) יְהַלֵּלְךָ זָר וְלֹא פִיר, וְאִם לֹא זָר, פִיר? (ר"ל מותר אתה בעצמך לשבוחי, דקשה לזהר ל"ל ולא פיר, מדאמר יהללך זר ממילא ידענא "אבל אתה בעצמך לא", אלא מדכתיב "ולא פיר" משמע כנ"ל. פי' קרני אור על הזהר, לבעל יסוד ושרש העבודה) לאו הכי, אלא אי לא הוי מאן דאשתמודע לך, אפתח פומך למללא באורייתא, ולאודעא מלי קשוט באורייתא, וכדין פתיחו דפומך באורייתא ישבחון מילך, וינדעון מאן אנת, דלית מלה בעלמא דישתמודעון ליה לבר נש, אלא בזמנא דאפתח פומיה, פומיה הודע לבני נשא מאן הוא (תרגום: לא כן. אלא אם אין מי שמפיר אותך, פתח פירך לדבר בתורה ולהודיע דברי אמת בתורה, ואז פתחון פירך בתורה וישבחו דבריה וידעו מי אתה, שאין דבר בעולם שמודיע על האיש אלא בזמן שפותח פיו. פיו מודיע לבני אדם מי הוא). והכי איתא בשו"ת הרשב"א (ח"א סי' פד), וגם בספר זרע רב, דרשות לכמורה"ר מסעוד בן גנון זלה"ה שנגלה אליו אליהו זכור לטוב, הנדפס בסוף שו"ת יכן ובעז (דף קכג ע"ד, ד"ה והמפרשים).

⁶ שיחות מוסר (מאת רבינו הגדול הגאון האמיתי מופת הדור מרן רבי חיים ליב הלוי שמואלביץ זצלה"ה ראש ישיבת מיר, שיחה שנאמרה א' קרח תשלג, רדיפת הכבוד (ב) עמ' קז) הבה נתבונן בפרשת יפתח הגלעדי. בשעה שנלחמו בני עמון בבני ישראל, הלכו זקני גלעד "ויאמרו: ליפתח לכה ויהיית לנו לקצין ונלחמה בבני עמון" "ויאמר יפתח אל זקני גלעד אם משיבים אתם אותי להלחם בבני עמון וכו' אנכי אהיה לכם לראש" ואח"כ כתוב "וידבר יפתח את כל דבריו לפני ה' במצפה" (שופטים יא ו-יא) ופירש"י את כל דבריו - התנאי שביניהם, כלומר מה שהתנה עמהם שישמורו לראש עליהם, ואז ילחם להם עם בני עמון. ולכאורה לפנינו ענין של בקשת הכבוד "אנכי אהיה לכם לראש". אבל נראה שהמפרש כן אינו אלא טועה, שהרי אפילו פחות

must be taken down quickly: *כי קללת אלהים*, because of the respect for a *Tzelem Elokim*. When bad things happen, we try to play down any negatives. And by *Kriyas Yam Suf* it says: *וידעו מצרים כי אני ה' יד* *Mitzrayim* will know that I am Hashem, and the *Ibn Ezra* says⁹ that the *Kriyas Yam Suf* caused the drowning *Mitzri'im* to realize the greatness of Hashem while they were dying. **Being aware of Hashem, even for a tiny second, is a giant *Inyan***, and perhaps for this they deserve the respect that the *Torah* emphasizes the horses drowning instead of them. ****

Don't Get Carried Away by Big Shots and Chashuva People Who Are All Zero Compared to Hashem

Also, the horse is a symbol of *Ga'ava* (*Chazal*¹⁰) and the *Torah* wants to emphasize how Hashem destroys *Baalei Ga'ava*. Similarly, it says: *Mo'av's* heroes were seized with trembling, and: *אילי* means tough guys. Also, *אלופי אדום* is a *Lashon* of rulers and tough people; how they were all shaken by *Kriyas Yam Suf*. This is a major message: A person shouldn't get carried away by *Chashuva* people, like doctors and rich people; even big *Tzadikim*. *Az Yashir* is

Hashem intentionally makes a situation or a person scary like an "ogre" or a "bear", to see if a person can dominate his mind with fear of Hashem, who is much stronger than anything

a lesson in how all big shots are zero before Hashem, and indeed when we mention *Yetzias Mitzrayim* in davening we say that Hashem is: *מַשְׁפִּיל גָּאִים* עזרת אבותינו lowers the big shots. ****

This is an *Ikar* lesson of *Yetzias Mitzrayim*: Don't be *Nis'pael* from bigshots and super confident or very intellectual or major talents or *Gevura* or all kinds of *Chitzoniyus*. *שְׁקַר הַחַן וְהַבִּל הַיָּפִי* Externals are all baloney by Hashem. Become close to Hashem, and ignore all those colossal achievements of mankind, and don't be *Nis'pael* from people; only be *Nis'pael* from Hashem. **אֲשִׁירָה לֵה' כִּי גָאָה גָאָה טו א** Only Hashem is: **רָאוּי** worthy for *Hispa'alus*. So spend more time with Him, and admire mainly Hashem, and don't let all those *Chashuva* people impress you too much.

זֶה קְלִי וְאַנְהוּ טו ב

A Person Should Be Compassionate and Giving, Just Like Hashem

The *Gemara* says¹¹ that the word: *וְאַנְהוּ* can be explained in two ways. The first *Pshat* is that a person should beautify himself before Hashem, by having a beautiful *Lulav*, *Shofar*, *Tzitzis*, and *Sefer Torah*, written *Li'shmah*, with nice ink, a nice quill, an expert *Sofer*, and

⁹ אבן עזרא עה"פ וידעו מצרים כי אני ה' (יד ד) הנשארים. גם הנטבעים לפני מותם כי אני ה'.

¹⁰ פסחים ק"ג ב, ששה דברים נאמרים בסוס: אוהב את הזנות, ואוהב את המלחמה, ורוחו גסה, ומואס את השינה, ואוכל הרבה, ומוציא קמעה, ויש אומרים אף מבקש להרוג בעליו במלחמה. וכתב המהרש"א (שם) ו' דברים נאמרו בסוס כו'. וזש"ה כי גאה גאה סוס ורוכבו וגו' דהיינו הסוס שרוחו גסה והמצרי שנקרא רהב ע"ש גאותו וכמ"ש פרעה נתגאה כו', הקב"ה שהוא גאה על גאים רמה והגביה אותן לזורקן למטה בים, כדכתיב תהומות יכסימו ירדו וגו'.

וכתב הגר"א (אדרת אליהו, ישעיה ב ז) וכנגדן עין רעה ורוח גבוה ונפש רחבה, והן הקנאה והתאוה והכבוד. כי הקנאה ועין רעה תולדות נחש הקדמוני שקינא באדם הראשון, והוא ראש לכל ע"ז. והתאוה הוא מנפש רחבה, ובראש התאוות כסף וזהב. והכבוד הוא מרוח גבוה, וכנגדן הסוס גאה שבבהמות.

¹¹ שבת קל"ג ב, דתניא, ז' קלי וְאַנְהוּ, התנאה לפניו במצות. עשה לפניו סוכה נאה, ולולב נאה, ושופר נאה, ציצית נאה, ספר תורה נאה, וכתוב בו לשמו בדיו נאה, בקולמוס נאה, בלבלר אומן, וכורכו בשיראין נאין. אבא שאול אומר, וְאַנְהוּ, הו' דומה לו, מה הוא חנון ורחום, אף אתה ה' חנון ורחום (ולשון אנהו אני והוא, אעשה עצמי כמותו לדבק בדרכיו. רש"י).

wrapped in beautiful silks. **When a person does a Mitzva in a nice way, he himself becomes a beautiful person.** PS. Every *Mitzva* you do makes you a totally different person. The second *Pshat* (in the name of *Abba Shaul*) explains: ואָנָהוּ הָיָה דוֹמֶה לוֹ, מֶה הוּא חֲנוּן וְרוּחוֹ, to mean: that a person should be compassionate and giving, just like Hashem. An old *Novardoker* once advised his grandson to go to a *Yeshiva* that's more like *Abba Shaul* than the *Tanna Kamma* (i.e., that is more into "kindness" than into "beautifying" *Mitzvos*).

*The
greatest
danger is
the
Frummer
Yetzer
Hara*

**

Getting Carried Away with *Frumkeit* Can Hurt Others and Yourself in the Process
More important than beautifying *Mitzvos* is

feeling for others. And indeed, the *Rambam* in *Hilchos Chanukah* ends off by saying¹² how *Shalom Bayis* is more important than the *Mitzva* of *Ner Chanukah*. And it's well known how often, people get carried away with their *Frumkeit* and hurt others (and themselves) in the process. R' Yisroel Salanter *Zatzal* was very involved in not being a *Tzadik* at the cost of hurting others¹³. However, there are plenty people who go all-out for beautiful *Mitzvos*, and they are just fine. Both types are perfectly fine. ***

Of course you need a *Rebbe* to guide you, since the *Rambam Paskins*¹⁴ like both *Shitos*. Sometimes what you prefer emphasizing is exactly the opposite of what you should be

¹² רמב"ם הלכות חנוכה (ד יד) היה לפנינו נר ביתו ונר חנוכה, או נר ביתו וקדוש היום, נר ביתו קודם משום שלום ביתו, שהרי השם נמחק לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום, שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר (משלי ג יז) דרך־י נעם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם.

¹³ המאורות הגדולים (קני-אור ותיאורים מדיוקנם של האישים המוסריים יוצרי תנועת המוסר חייהם ופעולותיהם, סידרם הרב חיים אפרים זייטשיק, מהדורא רביעית ירושלם תשכט, בחלק על ר' ישראל מסלאנט, עמ' כה אות עב) הוא היה תמה מאד על אשר בני האדם אינם מרגישים בחובה הגדולה הזו להיטיב עם הבריות והם מזלזלים בה. ויש אשר האנשים דואגים לזכות את חבריהם במצוה, אבל אינם דואגים לגרום להם הנאה גופנית. הוא היה אומר: "ראיתי הרבה פעמים שאדם עובר על יד בית הכנסת, והאנשים שבפנים קוראים לו קדושה! קדושה! נא להכנס ולהצטרף. אבל מ'מי לא ראיתי אדם עובר על יד בית שיש שם סעודה, והאנשים שבפנים יקראו לו סעודה! סעודה! נא להיכנס ולצטרף" (בשם ספר תנועת המוסר עמ' 371).

עוד שם (עמ' כח, אות פג) פעם בא ר' ישראל לוורשה לבקר את האדמו"ר רבי יצחק מאיר מגור. הרבי כיבדו מאד, ואחר הפרדו ממנו ליווהו עד הרחוב. השמועה עברה חיש בין החסידים שאדם גדול נקלע לכאן. וכשר' ישראל סר לבית הכנסת להתפלל מנחה, התמלאו הבית החסידים שבאו להקביל פניו. ומה נתאכזבו החסידים בראותם שאותו צדיק ליטאי קיצר בתפלתו כאחד מההמון, וגמר אותה עם הראשונים. ר' ישראל הבין לתמהונו, ואמר: "ראיתי שאנשים רבים בטלים ממלאכתם בגליל. הסנדלר עזב את מרצעו, החייט את מחטו, הנפח מפוחו, וכו'. ואם אני אהיה מאריך בתפלה, הריני נמצא גורם הפסד ממון לישראל" (בשם ספר תנועת המוסר עמ' 361).

¹⁴ הרמב"ם הלכות דעות (א ה-ו) ומצווין אנו ללכת בדרכים האלו הבינונים, והם הדרכים הטובים והישרים, שנאמר (תבא כח ט) וְהִלַכְתָּ בְּדַרְכֵינוּ. כך למדו בפירוש מצוה זו, מה הוא נקרא חנון, אף אתה היה חנון. מה הוא נקרא רחום, אף אתה היה רחום. מה הוא נקרא קדוש, אף אתה היה קדוש. ועל דרך זו קראו הנביאים לא-ל בכל אותן הכנויות, אך אפים, ורב חסד, צדיק, וישר, תמים, גבור, וחזק, וכיוצא בהן, להודיע שהן דרכים טובים וישרים, וחייב אדם להנהיג עצמו בהן ולהדמות אליו כפי כחו.

ובהלכות ס"ת (ז ד) וכיצד כותבין ספר תורה כותב כתיבה מתוקנת נאה ביותר. (וכתב הכסף משנה: וכיצד כותבין ס"ת וכו'). בפר"א דמילה (שבת קלג ב) התנאה לפניו במצות, ס"ת נאה, בדיו נאה, בקולמוס נאה, בלבלר אומן). (האמת אגיד כי הגם שהרב בעל "עין משפט" ציין להלכה זו. וכן מרן הכס"מ ציין לגמ' שבת הנ"ל, אבל באמת הרמב"ם לא הזכיר כלל דרשה זו "להתנאות לפניו במצות", ולא הביא בכל ספרו "יד החזקה" ענין הידור מצוה בשאר מצות. ומשמע שמה שפסק כאן הוא דין מיוחד בכתיבת ס"ת, ולא משום דין הידור מצוה. (וכעין זה כתב לענין מצות בנין המקדש, הלכות בית הבחירה א יא, עיין עוד בדבריו הלכות אסורי מזבח ז יא). וכן לענין אגד הלולב, שמצוה לאגדו משום ואנוהו, פסק כן הרמב"ם בהלכות לולב ז ו, אבל לא הזכיר דרשה זו, ולא כתב שהוא משום הידור מצוה. והרמב"ם גם השמיט את הגמ' בב"ק ט ב הידור מצוה עד שליש. ומזה הסיק רבי יחזקאל אברמסקי שהרמב"ם פסק כאבא שאול ולא כת"ק. חזון יחזקאל שבת קלג ב, עמ' 108 ד"ה ועוד).

doing, since you have your own *Neg'ios* getting involved. My question is, what is: "being compassionate" doing in middle of *Az Yashir* which is totally a song about Hashem's greatness in destroying our enemies? How did *רחמים* get into this? ****

The Entire World Is One Piece of *Rachamim* and Even the Worst "Din" And Misfortune Really Has *Rachamim* Behind It

Obviously, even "Din" (harshness) by Hashem is really *Rachamim*. Like the *Meforshim* say¹⁵ that it's a *Zechus* for the *Mitzri'im* to have caused a *Kiddush Hashem*, although it was by their downfall which they caused by their sins. And not every *Sheigitz* is *Zoche* to this *Kiddush Hashem*, like in the story¹⁶ of *Papus* and *Lulainus* who gave their lives away *Al Kiddush Hashem* to save their city, and when the sergeant asked them why doesn't Hashem save you, the same way He saved *Chananya*, *Mishael*, and *Azaria* from *Nevuchadnetzar's*: *הַאֵשׁ כִּבְשָׁן* fiery furnace, they replied that *Chananya*, *Mishael*, and *Azaria* were *Tzadikim*, and *Nevuchadnetzar*

Expect the
greatest
Yeshuos
right after
the worst
disasters

was a: *decent king*, who deserved that a *Ness* should come about through him, although he was the bad guy, but you are not worthy. *****

Rachamim Cannot Exist Without *Din*

In general, having the world-famous *Halacha* of: *be compassionate* just like Hashem shows how even the worst "Din" (punishment) of all *Mitzri'im* sinking has really *Rachamim* behind it. And in general, a *Yid* has to realize that this entire world is one piece of *Rachamim* and Hashem's very name is: *"Rachmana"*, despite so much pain going on that the human mind doesn't understand. Also, there is a *Yesod* in the *בריאה* (Hashem's world) that before all *Rachamim* comes "Din" (difficulty). First comes: *תהו וְחָשָׁךְ* על פְּנֵי תְהוֹם emptiness and darkness. *****

And then we can have: *וַיְהִי אוֹר* light. First comes: *בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים* in the beginning, "Elokim" created (*Elokim* is a *Lashon* of *Din*). When a *Rebbe* starts teaching, he'd better be strict, or else they'll step all over him. Later comes *Rachamim*. All the *Tzaros* that the

¹⁵ ספר קדושת לוי (אשר השאיר אחריו ברכה, כבוד אדונו מורנו ורבינו גאון עוזינו, הגאון האמיתי איש האלקים, מוהר"ר לוי יצחק זללה"ה, אב"ד ור"מ דק"ק בארדיטשוב, כללות הנסים, סי' א) **דהשם יתברך נוקם באומות העולם ועושה בהם נפלאות, זה חסדם שהמה נעשים כלים שיתקדש שמו יתברך על ידם**, שבחיהם לא נתקדש בשום פנים שם שמים על ידם. וזה כוונת הכתוב (תהלים צד י) הִסְרָ גוֹיִם הָלֹא יוֹכִיחַ הַמֶּלֶכֶד אֶדָם דַּעַת, כלומר כשמייסר האומות ומכה אותם, לא תקשה לך הלא מאתו יתברך לא תצא הרעות, כי באמת המכות הללו הם טובות גדולות להאומות, כי המכות הללו גורמים שמלמד לאדם דעת, ויודעין שיש בורא אחד והוא רב ושליט לכל. וזה טובה גדולה שהם גורמים ידיעת אמיתות מציאותו. ונראה שמה שזכו המצרים לקדושת שמו הגדול יתברך שמו כל כך, עבור שבמצרים נתגדל יוסף ועלה לגדולה, הגם שהיה זה לכבוד עצמם לא לכבוד הצדיק, אף על פי כן כיון שבסיבתם נתגדל יוסף הצדיק, זכו שעל ידי מפלתם וטביעתם בים סוף נתקדש שמו הגדול.

¹⁶ תענית יח ב, אמרו, כשבקש טורינוס להרוג את לולינוס ופפוס אחיו בלודקיא (פירש"י לולינוס ופפוס אחיו - צדיקים גמורים היו. בלודקיא - היא לוד, והיינו דאמרין בכל דוכתא (ב"ב י ב) הרוגי לוד אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתן בגן עדן, ויש אומרים שנהרגו על בתו של מלך שנמצאת הרוגה, ואמרו היהודים הרגוה, וגזרו גזרה על שונאיהן של ישראל, ועמדו אלו ופדו את ישראל, ואמרו אנו הרגנוה, והרג המלך לאלו בלבד), **אמר להם, אם מעמו של חנניה מישאל ועזריה אתם, יבא אלקיכם ויציל אתכם מידי, כדרך שהציל את חנניה מישאל ועזריה מיד נבוכדנצר**. אמרו לו, חנניה מישאל ועזריה צדיקים גמורים היו, וראויין היו ליעשות להם נס, ונבוכדנצר מלך הגון היה, וראוי ליעשות נס על ידו. ואותו רשע, הדיוט הוא, ואינו ראוי ליעשות נס על ידו, ואנו נתחייבנו כליה למקום (על חטא חייבי מיתות בית דין), ואם אין אתה הורגנו, הרבה הורגים יש לו למקום, והרבה דובין ואריות יש לו למקום בעולמו שפוגעין בנו והורגין אותנו, אלא לא מסרנו הקדוש ברוך הוא בידך אלא שעתיד ליפרע דמינו מידך. אף על פי כן הרגן מיד. אמרו, לא זזו משם עד שבאו דיפולי (שני שרים) מרומי ופצעו את מוחו בגזירין (מקלות), כמו גזירי עצים).

Democratic liberals are causing with their “compassion”, by freeing terrorists and “understanding” the plight of the worst *Reshaim* and crazy people, causes a weird society that has no *Kiyum* (continuation) and cannot last. Notice how *Shlomo HaMelech* started off his *Malchus* with killing *Yoav*, *Shim'i ben Gera*, and his half-brother, *Adoniyahu ben Chagis*; and right afterwards it says: וְהַמְּלָכָה נְכוֹנָה בַּיָּד שְׁלֹמֹה מֵאָבִימוּ: and *Shlomo's* kingdom was finally secure. *****

The Real *Baal Chesed* Is Tough

Notice how *Lot* allowed his guests to come into his house with “unconditional love”, but *Avrohom* didn't allow them to enter until they washed their feet and abandoned their *Avoda Zara*. In general, *Avrohom Avinu* was first known as:

אֵתֵּן הָאֲזָרָחִי תְהִלָּים פֶּטֶא כְּבָשָׁן הָאֵשׁ: the tough man, and he would be thrown into the: fiery furnace with *Mesirus Nefesh* for *Kavod Shamayim*, he fought to save *Lot*, and was *Moser Nefesh* to leave: אֶרְצָךְ וּמוֹלְדֹתְךָ וּבֵית: his land, his birthplace, and his father's house; and only later we have *Parshas Vayeira* where the focus is on his loving kindness. *****

Actually, people don't really appreciate Mr.

*Number
one in
Avodas
Hashem is
to hold
from
yourself!
Shtoltz!*

Good Guy if he's soft as butter, since it **can be total *Chanufa* (flattery) and lack of self-respect, with fear of losing recognition and *Redifas HaKavod* mixed into his entire world of *Chesed*. But when someone doesn't need you at all, and yet he's full of love for you, you respect and appreciate his goodness much more.** The

Tur begins with: הָיוּ עֹז כְּנֶמֶר Be bold as a leopard; i.e., first be tough, and: וְכָבְדוּ יִשְׂרָאֵל soldiers of Hashem, and: וְכָבְדוּ יִשְׂרָאֵל (weapon carriers): וְכָבְדוּ יִשְׂרָאֵל who left *Mitzrayim* with a **high hand**. *****

The Beginning of *Avodas Hashem* Is Recognizing Your Greatness

And the beginning of *Avodas Hashem* is recognizing your greatness. *Rabeinu Yonah*¹⁷ and *Chovos Halvavos*¹⁸ say that you aren't a real *Anav* unless you first

have self-esteem, or else it's: שְׁפָלוּת הַבְּהֵמָה lowliness like an animal; i.e., you're a low animal, not a proud *Tzelem Elokim*. When I was in Australia, I heard from an Arab (of all people) who sounded quite intelligent, and he told me that without respect, nothing is worth anything. Indeed, the failure of *Hagar* was when: וַתִּקַּל גְּבֵרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ טַד she started looking down at her master, and: וַיִּבֶז עֵשָׂו “his

¹⁷ ספר שערי העבודה להרב רבינו יונה (אות א) הפתח הראשון הוא שידע האיש העובד ערך עצמו, ויכיר מעלתו ומעלת אבותיו, וגדולתם וחשיבותם וחיבתם אצל הבורא יתברך, וישתדל ויתחזק תמיד להעמיד עצמו במעלה ההיא ולהתנהג בה תמיד, בכל יום ויום יוסיף אומץ לקנות מעלות ומדות אשר יתקרב בהם לבוראו וידבק אליו וכו' ויצא לו מזה כי כאשר יתאוו תאוה ויעלה בלבבו גאווה לעשות דבר שאינו הגון, יבוש מעצמו ויבוש מאבותיו, וישיב לנפשו ויאמר, אדם וחשוב כמוני היום שיש בי כמה מעלות טובות רמות ונשאות, ושאיני בן גדולים בן מלכי קדם, איך אעשה הרעה הגדולה הזאת וכו' ואם חלילה וחס לא יכיר מעלתו ומעלת אבותיו, נקל יהיה בעיניו ללכת בדרכיו הפריצים וכו' על כן האיש העובד ישתדל תמיד להשיג ערכו וערך הצדיקים והחסידיים ומעלתם וחשיבותם וחיבתם לפני השם יתברך ודביקותם, ויבין וישכיל וידע כי יוכל להשיג מעלתם וחשיבותם וחיבתם, כאשר יעבוד כמותם כל ימי חייו ועיתותיו ושעותיו ורגעיו כפי כחו והשגתו, כמו שנאמר כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך לעשותו, כי הקל יתברך אינו מבקש מבני אדם כי אם לפי כחם כאשר יתבאר בעזרת ה'. וגם האבות ז"ל לא עבדוהו כי אם לפי כחם והשגתם.

¹⁸ חובות הלבבות שער הכניעה (פרק ב, קרוב לתחילתו) אבל הכניעה היא אשר תהיה אחר רוממות הנפש והתנשאה מהשתתף עם הבהמות במדותם המגונות, וגבהותה מהדמות במדות פחותי בני אדם כיתרון חכמה ויקרת נפשו וידיעה ברורה במדות הטובות והמגונות, וכאשר יהיה סמוך לזה כניעת הנפש ושפלותה אז תהיה מדה משובחת. אבל זולת זה איננו נכנס במדות המשובחות ומעלת הנפש, אך במגונות שבהן כי ענינה בזה כענין הבהמות.

ridicule" was the end of *Eisav*. *****

Hashem's Strength Reinforces Our *Bitachon* in Him

Notice how in the beginning of *Az Yashir* we have: *זָה אֱלֹהֵי וְאֵנֹהוּ* and: *אֱלֹהֵי* means "my strength". (*Ibn Ezra*¹⁹). First strength, then: *וְאֵנֹהוּ* we praise Him. Similarly: *וְזָמַרְתָּ יְיָ* Hashem is my strength (and then) *וְזָמַרְתָּ* I sing to Him. *עַז וְחֵדוּהָ בְּמִקְוֵמוֹ דְּהָ"א טז כז* Strength and joy are in His place. *Who is like You among the "strong" ones.* *יְמִינְךָ ה'*

You are full of Koach, and: *וְאֵנֹהוּ* You consume them like straw. *תִּפְּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וְפָחַד בְּגִדְל* Fear and dread fell upon them at the greatness of Your Arm. *Az Yashir* is loaded with the *Gevaldige* strength of Hashem. *****

When we sing in admiration for our infinitely strong *Ribono Shel Olam*, we respect Him, and have *Bitachon* in Him. We saw 10 *Makkos*, and soon we'll be at and in *Eretz Yisroel* and: *מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ פְּעֻלָּתְךָ ה' מִקְדָּשְׁךָ ה' כּוֹנֵנוּ יְיָ* then the *Bais Hamikdash*.

I Can't Tolerate the Freezing Cold WHAT SHOULD I DO?

This is my standard answer to all problems: **Daven!** Many times, I couldn't handle the ice-cold weather, and I davened that either, it should warm up, or, it shouldn't bother me anymore. I had many, many *Yeshuos* in either direction. **

Suddenly, it gets warmer. Or, it remains cold, but it doesn't bother me the way it used to. Although usually these problems were outdoors, recently my own house was too cold. My wife tells me that our neighbor is also having trouble, and the house isn't

getting warm enough (or we are all getting older and more sensitive to the cold). I go into my favorite room, and it's icy! ***

So I davened. Soon, I'm perfect in that room. The same can be done when the weather is too hot. This has been my experience for many, many years, with Hashem's help. My favorite address for all my problems: the *Borei Olam* (creator of the world) who is *הַכֹּל* capable of doing ANYTHING and He loves to help!

*Your
present
Nisayon
which is
making you
crazy is
actually a
Bracha in
disguise,
since you get
much more
Schar when
you're in
pain,
"hoping" to
be a better
person*

שובבי"ם

Your Desire to Improve May Be Your Greatest *Ma'ala*

Are you thankful to Hashem that you are a person who wants to improve? *יִשְׂמַח לֵב מְבַקֵּשׁ ה' תְּהִלִּים קה* Rejoice all you SEEKERS of Hashem. **This might be your greatest *Ma'ala*!** Do you appreciate the fact that you're a *Yid* who has pain over his *Kin'ah*, *Ta'ava*, *Kavod*, and *Ka'as* issues; and who is looking to improve, instead of a *Goy* who is looking in the opposite direction, for more and more fake fun? **

Here is a *Yungerman* who has been falling in *Inyanei Kedusha*, despite his many *Tefilos* and *Gedarim*

(safeguards) and constant looking for *Eitzos* and learning all kinds of *Mussar*, especially in *Inyanei Kedusha* and *Chovos Halvavos Shaar HaPerishus*. He is *Mis'chazek* in *Limud HaTorah*, and he tries everything. I told him that he is quite possibly a *Gadol B'yisroel* in this area, **since the *Ikar* is the**

¹⁹ אבן עזרא עה"פ ז' א-ל' וְאֵנֹהוּ (טו ב) ז' א-ל' - תקיפי.

battles and strivings and pain, and THERE he is indeed a *Rash'kebe'hag* (*Gadol HaDor*). I have been recommending thankfulness for all kinds of *Ruchaniyus* issues. ***

This person wrote 60 שְׁבָחִים praises, praising all his efforts in this area until he felt like a true *Gadol*, similar to *Yosef HaTzaddik* and to *Palti ben Layish*. Notice how *Yosef* was motivated. He saw the *Choshen* and he was warned that if he was *Nichshal* his stone would be missing. (*Gemara*²⁰). He saw his true greatness as one of the *Shivtei Kah*, and his motivation was: "Keep your *Gevaldige Madrega* and don't lose it!" The same when he saw his father's image. He was motivated since he wanted to remain: יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה וְיִסְרָאֵל אֶהְיֶה his father's favorite son. ****

A certain person who fell in his *Hasmada* in *Torah*, was told to write all his *Hatzlachos* in this area. A rule in all *Inyanei Avoda*: Do not recount any of your failures (in *Kedusha* or learning *Torah*, etc.) unless it spurs you on to improve. Otherwise, it is the worst form of *Fruma Yetzer Hara* and notorious *Anava P'sula* (misplaced humility) that's out to destroy anybody, *Rachmana Litzlan*. *****

After a while, he sees himself as a *Masmid* and a *Tzadik* who deserves lots of credit for wanting and trying to be a *Masmid*. This can sometimes automatically make a person a *Masmid*! And if he is working on *Bitachon* he should write down all the *Mof'sim* (wonderous *Yeshuos*) that there is at least a: פֶּקֶד possibility that he is responsible for. The more he does this, the more he sees himself as a *Baal Mofes*

(person whose *Tefilos* are answered) and indeed, when you see yourself as a *Baal Mofes* you become more and more a *Baal Mofes*. *****

Very often, especially these days, **it may not help when you address your weakness. But being thankful for your *Hatzlachos* breeds more *Hatzlachos* (*Midda K'neged Midda*).**

NOVARDOK

Bland Public Speeches

An old *Novardoker* who was a *Talmid* of R' Gershon Liebman *Zatzal* used to speak beautifully on family occasions. He was full of fire, and he had plenty: תֵּקֶן (depth) that everyone appreciated. However, whenever he was asked to speak in the shul that he davened, he always said bland stuff that didn't really hit home. It was simple well-known material, and the *Olam* (audience) didn't enjoy it too much. Years later, his family realized that it was all a *Prat*. ** When a person goes wild and is all excited over the fact that a sizable *Olam* (audience) wants to

*Novardokers
can make
speeches not
caring at all
about how well
they did.
Their main
accomplishment
is to break their
lust for Kavod*

hear from him, he is having a major *Kavod* issue. This causes loads of stress, and can make a person *Shikor* from his lust for *Kavod*. Speaking bland kills it all! I knew another top, top *Novardoker Zatzal* who was known for *Ruach HaKodesh* and *Gilui Eliyahu*, who never, ever spoke *Geshmak*; not in private and not in public. His son told me that he saw

²⁰ סוטה לו ב, באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון, אמר לו: יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות, דכתיב (משלי כט ג) וְרָעָה זִזְנוֹת וְאָבָד הֶוֶן.

in his private notes beautiful *Vertlach* that he was *M'chadesh*. ***

The World Doesn't Have to Suffer Because You Are Working on Your Middos

However, my *Shita* (that I was *M'kabel* in the name of a giant *Chasidishe M'zakeh HaRabbim*) is that the world doesn't have to suffer because you are working on running away from *Kavod*. Although this is the normal *M'halech*, nevertheless, there can be a time place for the other *M'halech*. R' Gershon *Zatzal* **never** spoke *Geshmak*. And he was *Zoche* to be one of the greatest *M'zakeh HaRabbim* from the last *Dor*, and he is given credit for having built *Torah* and *Yiddishkeit* in France after WWII. ****

This same old *Novardoker* would wear a *Chasidishe* caskette during the winter. Back in prewar Europe, adult *Chasidim* wore it all over Poland.

But today, you'll never find that style; only by little children (and they are quite cute in their adorable caskette). By the way, the *Chofetz Chaim Zatzal* wore it, and in the famous picture of the *Chofetz Chaim* that just came out, he is wearing one.

This *Novardoker* used to discuss his caskette, and how comfortable it was in the wintertime, and how *Geshmak* and normal it is to wear one. *****

Famous picture of the Chofetz Chaim (center) that recently came out

I Didn't Know That Baalei Mussar Could Be So Good in Learning

After a while, his family figured out that this was all a *Prat*. Yet, nobody looked at him like he was *Meshuga*. He was a major *Talmid Chochom* and very *M'chubad'ik*, who normally wore a frock and homberg. He once spoke in learning for 3 hours with R' Shmuel Birnbaum *Zatzal*, and R' Shmuel was very impressed. He remarked that he didn't know that *Baalei Mussar* could be so good in learning. Although he was constantly urging his children to learn *Mussar*, they **never** saw him with a *Mussar Sefer*. *****

Being Seen with A Chovos Halvavos Isn't as Glorified and Respected, And Mussar Needs Chizuk

I don't know why he had this *Hanhaga*; and I know others who were similar. My friend was close to R' Hutner *Zatzal*, and he once saw him learning *Mesilas Yescharim* privately with lots of *Geshmak*. As soon as he saw my friend coming, he quickly put away the *Sefer*.

Personally, I want to be seen much more with *Mussar Seforim*, since a person feels good when he is seen with a *Gemara* or a *Ketzos* or a *Chidushei Maran Riz HaLevi* on the *Rambam*, etc. Being seen with a *Chovos Halvavos* isn't as glorified and respected, and *Mussar* needs *Chizuk*.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing:

USA 718 298 2077 / UK 0330-1170305 / Israel 072-398-2980 / Canada 647-797-0056

Here are the ID numbers for last week's Shiurim

When the menu starts, press 9 and the Shiur ID right away or 1# for speakers and 30# for all shiurim

Parshas Bo 5786

Shiur ID	Duration	Language
422152	1:04	Yiddish
422153	1:12	Hebrew
422168	1:30	Hebrew
422909	4:24	English
422155	1:05	Hebrew
422169	1:36	Hebrew
422910	3:30	English
423277	39:58	English
422156	:53	Hebrew
422170	:56	Hebrew
422911	7:59	English
422158	:50	Hebrew
422171	1:36	Hebrew
423278	4:10	English
422159	:49	Hebrew
422172	1:11	Hebrew
423279	2:51	English
424630	44:41	English
422160	1:55	Hebrew
422173	1:24	Hebrew
423280	2:18	English

Questions To Rabbi Mandel

What is Considered *Zikkui HaRabbim*?

Question: *L'chavod HaGaon HaTzaddik, Sar HaTorah, Sar HaMashkim, etc.....*

I'm looking for areas to perform *Zikkui HaRabbim*, but don't know where to start. *L'toeles HaRabbim*, can the Rav please give a list of *Avodos* (besides giving out *Bitachon Weekly*) that are considered *Zikkui HaRabbim*? Is it as simple as picking up tissues off the floor, throwing out coffee cups in shul, etc.? Or does it require hard work, like arranging a *Vaad*, or doing something BIG for the *Tzibbur* to count as *Zikkui HaRabbim*? *Yasher Koach Gadol*

Answer: Arranging a *Vaad*, doing something big for the *Tzibbur*; that's *Le'chatchila*. Something the *Tzibbur* needs. I would like they should get together on R' Yisroel Salanter's *Yohrzeit*, and make a whole thing out of it. Organizing something like that would be beautiful. Organizing *Vaadim*; beautiful. Going to an out-of-town *Kollel*. There are positions available in different places. Find out! Get out there! That's the best kind of *Zikkui HaRabbim*. Be *M'karev* people who need it. When you're needed outside the metropolitan frum area, that's the biggest *Zikkui HaRabbim* in the world. If you could be *Mispallel* to find things like that, that would be ideal.

If not, give *Vaadim*. Or, give out leaflets, like I give out *Bitachon Weekly*; give out your own thing. Try to inspire people. When people talk, some people I talk to are inspiring. Some people, all they know how to talk about is "This guy married that guy, and that guy I know the family..." There's nothing wrong with it, but I prefer people that talk about things that have something that the public could use. If you have some good ideas, in *Yiras Shamayim*, you heard something profound from your *Rebbe*, share that with the people around you. That's already a *Zikkui HaRabbim*! When you're sitting together with your relatives, and they are going to discuss things that have no meaning to it, and you try to run the conversation with some *Torah*, even a *Pshat* in a *Rambam*, what's wrong with that? Be a *M'zakeh the Rabim*! But sometimes that's not true. Sometimes, they need someone to shmooze. They need to relax. There's a place for that too. You have to have both. The *Shayla* is when to do this and when to do that.

Become a *Melamed*! That's not a bad idea! Become a substitute. Anything the *Rabim* needs. The *Rabim* needs a lot. Daven for them! That's a bigger *Zikkui HaRabbim*. Have in mind the *Rabim*. Have in mind the Jews who are not frum. Daven for them as much as you can with your whole heart. And tell Hashem all different *Taynos* why, and this, and that, and Hashem will love you, because you care about everybody. If *Avraham Avinu* davened for *Sedom*. Imagine! Davening. Caring. Get into that mode, where the *Rabim* are close to you. They're not distant and they don't count. They're very important! And you want everybody being frum; especially that. Daven for them! Main thing is not to criticize anybody. Praise them. Tell Hashem how great everybody is these days, especially you! Don't forget yourself! That's always important.

Always be on the lookout for *Zikkui HaRabbim*. Find opportunities wherever you are. There are opportunities. Look for them. Whatever you can do is a *Bracha* for you. The *Eibishter* should help that you should have a lot of *Hatzlacha*. Kol Tuv

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbimandel@gmail.com

To subscribe to the weekly, email weeklybitachon@gmail.com

If you feel that this booklet has enriched your life and you would like to help us continue our life-saving work, you can make a contribution via

Zelle to weeklybitachon@gmail.com

This is not a tax-deductible account. We are in the process of setting it up